...апрелиин
11
...ЕДА
...0 (4706)
...9 мүн.

Бүхы орондусай пролетаринар, нэгэдэгты!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБКОМОЙ
ба УЛАН-УДЫН ГК-гэй
болон БМАССР-эй
ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ
ОРГАН

Верховно Главнокомандалагшын
ПРИКАЗ

3-дахи Белорусска фронтын сэрэгүүдые командалагша
Советскэ Союзай Маршал ВАСИЛЕВСКИДЭ
Фронтын штабай начальник
Генерал-полковник ПОКРОВСКИДО

...РУССКА фронтын сэрэгүүд үсэд шанга үйлсын ...зэнэйнгээ һүүлдэ, немецкэ сэрэгүүдэй Кениг... ...ые бута нэрьен һалгааха ябадалаа дүүргээд, мү... ...ин 9-дэ, Балтиин далай дээрэхи немецүүдэй хам... ...й стратегическэ шухала узел болохо КЕНИГСБЕРГ ...ссиин хэсэм ба гол городые добтолон орожо эзэлэн

...байлдаануудта 20 час хүртэр тус фронтын сэрэ... ...ран немецкэ солдат болон офицерые плендэ абажа, ...олсн тоото буу зэбсэг ба сэрэгэй элдэб зэвэри бу...

...ндант инфантериин генерал ЛЯШ ба тэрээнэй ...Кенигсбергскэ гарнизоной үлэгдэл мүнөөдэр, 21 ...за эсэргүүсэлтээ зогсоожо, буу зэбсэгээ хуря бэ. ...гэдэг город ба хэрэмые эзэлэн абахын түлөө бо... ...ууята армин генерал БАГРАМЯН, генерал-пол... ...ов, генерал-полковник ГАЛИЦКИЙ, генерал-лейте... ...ДОВ, генерал-лейтенант ОЗЕРОВ, генерал-лейте... ...ов, генерал-лейтенант СЕМЕНОВ, генерал-лейте... ...ЙКОВ, генерал-майор ГАРНИЧ, генерал-майор ... генерал-лейтенант ЗАВОДОВСКИЙ, генерал-майор ...-лейтенант КОШЕВОЙ, генерал-лейтенант ЛОПА... ...лейтенант КСЕНОФОНТОВ, генерал-майор СЕДУЛИН, ... ЗАХАРОВ, генерал-лейтенант ИВАНОВ, генерал ...ин, генерал-майор ОЛЕШЕВ, генерал-майор ...-майор ПОПОВ, полковник ТОЛСТИКОВ, генерал... генерал-майор ЦЫГАНОВ, генерал-майор ПРОНИН, ...АРИЖСКИЙ, генерал-майор ЧЕРНОВ, генерал ...АКОВ, генерал-майор МАСЛОВ, генерал-майор ...вник КРАСНОВ, генерал-майор ТЫМЧИК, полков... ... полковник ЧЕРЕПАНОВ, генерал-майор ЛУЦКЕ... ... САФРОНОВ, полковник КРАСНОВСКИЙ, полков... ...нерал-майор БЕЛОНОГОВ, генерал-майор КРОНИК, ...АЛМАТОВ, полковник ПЕРЕВОЗНИКОВ, полковник ...ал-майор МАЛЮКОВ, генерал-майор ХВОСТОВ, ...РНОВ, полковник ТАРАСОВ, полковник КАЗАК ...ууд; артиллериин генерал-полковник БАРСУКОВ, ...ерал-полковник ХЛЕБНИКОВ, артиллериин гене... ...НИЛОВСКИЙ, артиллериин генерал-лейтенант ...иллериин генерал-майор ЩЕГЛОВ, артиллериин ге... ...АСИЛЬЕВ, артиллериин генерал-лейтенант БАЖА... ...ин генерал-майор АЛЕКСЕЕВ, полковник СТРУЕВ, ...ИМОВ, полковник ПАВЛОВ, полковник РАДЧЕНКО, ...ЩЕНКО, полковник СВЕРДЛОЛЬСКИЙ, полковник ...ник КИРИЛЛОВ, полковник КОСТИКОВ, артилле... ...майор ПОПОВ, артиллериин генерал-майор КАРСА... ...ин генерал-майор КОЛОТИЛОВ, артиллериин гене... ...ЛЕВ, полковник КУЗНЕЦОВ, полковник ТУРЧА... ...ник КОРОТУН гэгшэдэй артиллеристнууд; танкова ...рал-полковник РОДИН, танкова сэрэгүүдэй гене... ...СКОРНЯКОВ, танкова сэрэгүүдэй генерал-лейтенант ...вник ЛЕСОВОЙ, полковник МЕНЬШОВ, полковник ...овник ШИНЧЕНКО, подполковник ПРОХОРЕНКО, ...ИХРИМЕНКО, полковник ПЕТРОВСКИЙ, полковник ...шэдэй танкистнууд; авиациин главна маршал НО... ...ин главна маршал ГОЛОВАНОВ, авиациин генерал-полковник ХРЮКИН, авиациин генерал-полковник ПАПИВИН, авиациин генерал-полковник САМОХИН, авиациин генерал-лейтенант ДАГАЕВ, авиациин генерал-лейтенант ПЕРМИНОВ, авиациин генерал-лейтенант УШАКОВ, авиациин генерал-лейтенант ЛОГИНОВ, авиациин генерал-лейтенант НЕСТЕРЦЕВ, авиациин генерал-лейтенант СЧЕТЧИКОВ, авиациин генерал-майор БЕЛОВ, авиациин генерал-майор ИВАНОВ, авиациин генерал-майор БОРИСЕНКО, авиациин генерал-лейтенант ТУПИКОВ, авиациин генерал-майор ШЕВЧЕНКО, авиациин генерал-майор НЕЧИПОРЕНКО, авиациин генерал-майор ЗАХАРОВ, авиациин генерал-майор МОЛОКОВ, авиациин генерал-майор АЛЕКСАНДРОВ, авиациин генерал-майор ЛЕБЕДЕВ, авиациин генерал-майор БАЛАШОВ, авиациин генерал-майор ЧЕМОДАНОВ, авиациин генерал-майор БРОВКО, авиациин генерал-майор ШИРОКИЙ, авиациин генерал-майор ТИХОНОВ, авиациин генерал-майор НАБОКОВ, авиациин генерал-майор БЛИНОВ, авиациин генерал-майор КОРТАКОВ, авиациин генерал-майор ГЛУЩЕНКО, полковник СКОК, полковник ПРУТКОВ, полковник ХОТМИНСКИЙ, подполковник ЗАКЛЕП, полковник ЧУЧЕВ, полковник ЗИМИН, полковник АНДРЕЕВ, подполковник САЖНЕВ, майор ДЕЛЬФИН, полковник ЛЕБЕДЕВ, полковник БЕЛОГ, полковник ФОКИН, полковник КУЧМА, полковник КУРБАТОВ, полковник РЫКАЧЕВ, полковник ПЛАХОВ, полковник ГОРЕВАЛОВ, полковник МАНЖОСОВ, полковник КУРОЧКИН, подполковник СЛЕПЕНКОВ гэгшэдэй лётчигууд; инженерно сэрэгүүдэй генерал-лейтенант БАРАНОВ, инженерно сэрэгүүдэй генерал-лейтенант КОСАРЕВ, инженерно сэрэгүүдэй генерал-майор КОЛМАКОВ, инженерно сэрэгүүдэй генерал-майор МЕЛЬНИКОВ, инженерно сэрэгүүдэй генерал-майор ПОШЕХОНЦЕВ, техническэ сэрэгүүдэй генерал-майор СМИРНОВ, полковник ГРИГОРЕНКО, полковник МОРГУНОВ, полковник ЛУКАШЕНКО, полковник СОКОЛОВ, полковник КОРОТКОВ, подполковник ТИМОШЕНКО, подполковник ЧЕРЕПАНОВ гэгшэдэй сапёрнууд; хэлхээ холбоосой сэрэгүүдэй генерал-майор БАБКИН, полковник ДАВЫДЕНКО, полковник ЗАХАРОВ, полковник ТЕРНОВЧЕВ, подполковник ЦЫЛБОВ гэгшэдэй хэлхээ холбоошод шалгаржа гарба.

Иигэжэ түйлэһэн илалтые тэмдэглэхын тулада КЕНИГСБЕРГ гэдэг город ба хэрэмые эзэлэн абахын түлөө болоһон байлдаануудта үлэмжэ ехээр шалгарһан соединенинүүд болон частьнуудта «КЕНИГСБЕРГСКЭ» гэһэн нэрэнүүдые олгожо, орденуудаар шагнагдахаар табиха.

Мүнөөдэр, апрелиин 9-дэ, 24 часта манай Эхэ орөной столица МОСКВА болбол немецкэ сэрэгүүдэй Кенигсбергскэ бүлэгые бута нэрьен һалгааһан, КЕНИГСБЕРГ гэдэг город ба хэрэмые эзэлэн абаһан 3-дахи БЕЛОРУССКА фронтын шэн габьяата сэрэгүүдтэ гурбан зуун хорин дүрбэн ехэ бүүгаар хорин дүрбэ дахин артиллериин буудалга хэжэ Эхэ оронойнгоо үмэнэһөө салют-мэндэ хүргэхэ байна.

Онсо һайн дайшалхы ябуулгануудые хэһэнэй түлөө КЕНИГСБЕРГ гэдэг город ба хэрэмые абахын түлөө болоһон байлдаануудта хабаадалсаһан Таанарай хүтэлжэ байгаа сэрэгүүдтэ БАЯСХАЛАН ХҮРГЭНЭБ.

Манай Эхэ оронэй эрхэ сүлөө болон бээе даанхай байхын түлөө болоһон байлдаануудта амин бээе үгэһэн геройнууд хэтэ мүнхэдөө алдаршаг!

Немецкэ булимтарагшад үхэжэ тонилог!

Верховно Главнокомандалагша
Советскэ Союзай Маршал И. СТАЛИН.

...елиин 9. № 333.

Тарилгын урда тээхи элдүүрилгэ

ИВОЛГА

ИВОЛГА. (Манай информаторһаа). Хабарай полевой хүдэлмэридэ хүсэд бэлэн болоод байһан Молотовой нэрэмжэтэ колхозой члэнүүд аймаг соогоо түрүүлэн тарилгын урда тээхи элдүүрилгэ эхилбэ. Түрүүшын үдэрнүүдтэ эндэ 153 гектар элдүүрилэгдэбэ.

Колхозник Бабасан Будажапов тэгшэ поли дээрэ гараһанһаа хойшо һайн шанартайгаар борнойлжо, үдэрэйнгөө нормо 130 процент хүртэр дүүргэнэ.

Мүн энэ колхоз һайрам тогтоожо тарилгын 20 гектар газар уһалаа. Газар уһалха хүдэлмэри эндэ үргэлжэлһөөр.

Тэрэшэлэн 17 партсъездын нэрэмжэтэ колхоз газараа түүбэрилэн элдүүрилхэтэеэ нэгэн доро уһалуури эршэмтэйгээр үнгэргэжэ байна. Эндэхи луговедүүд Иван Лебедев, Константин Рупашев, Анатолий Орлов гэгшэд халалан болон сабшалан дээгүүр һайрамай уһа һайнаар тогтооно.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз 45 га газар уһалаа. Мүнөө эндэ тарилгын урда тээхи газарай элдүүрилгэтэй нэгэн доро уһалуурин хүдэлмэри үргэлжэлһөөр.

ЗАГРАЙ

Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой нүхэд Киселев, Тарабухин гэгшэдэй звенонууд газарай түүбэрилэн борнойлго түлэг дундаа ябуулжа байна. Тельманэйхидэй хажа аймагай үшөө олон колхоз хаха боорнын үбэрэй нгаабари газар элдүүрилжэ эхилээ.

Димитровай нэрэмжэтэ колхозой тарилгын урда тээхи газарай түүбэрилэн элдүүрилгэдэ нэгэ трактор, 4 борной ябана. Түрүүшын хахад үдэрһөө хойшо эндэ 13 га борнойлогдоо. Мүн Калининай нэрэмжэтэ колхоз түүбэрилэн борнойлгоо эрэһон байна.

П. МЕТЛЯЕВ.

КУДАРА

Апрелиин 6—7-ой үдэрнүүдһээ эхилжэ аймагай зарим колхозууд тарилгын урда тээхи элдүүрилгэдэ орео. Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ Ехэ-Кударын машинно-тракторна станциин нүхэр Дамбаевай хүтэлбэрилдэг түрүү бригада дискование хэжэ эхилбэ. Тус бригадын члэнүүд Лохвицкэ МТС-эй коллективэй уряалаар Бүхэсоюзна социалистическа мүрысөөндэ оролсоод, хабарай полевой хүдэлмэри богони болзор соо эрхим шанартайгаар дүүргэхэ уялга абаа.

Мүн энэ колхозой таряаланжалай бригадаһаа бүридэһэн звенонууд газараа түүбэрилэн мэрбөр борнойлжо байна.

Тарилгын урда тээхи эртын борнойлго эхилһэн бусад колхозууд түрүүшынгээ хэдэн гектарнуудые һайн шанартайгаар элдүүрилэн газартаа шииг пойто тогтоожо байха юм.

Һанаар аймагай колхозууд баһандаа нолидоо гаража, тарилгын урда тээхи элдүүрилгэдэ жэлдэрэн орохонь.

І. МУШАНОВ

Кружогойхид мүрысэнэ

...(элэнгэ) нэрэмжэтэ ...истнууд «ВКП(б) ...хуряангы курс». ...ай Эсэгэ эрэлоо ...ехэ дайн тухай» ...немые гүйнэ... ... Колхозунигуу... ...итанпонно хү... ...фрагүй үнгэргэнэ. ...нүүд долоон хоног соо хэдэ удаа политическэ темэтэй хөөрэлдөө үнгэргэжэ, колхозунигуудтаа уласхоорондын байдалые тоохо һонороор ойлгуулжа үгэдэг юм. Мүн газетэ болон журналнуудта толилогдоһон һонирхолтой материалнуудые сак үргэлжэ олон нийтын хабаадалгатайгаар уншадаг болоо.

Арадуудай агууехэ вождь нүхэр Сталинай дайн сэрэгэй үдэрнүүдтэ гаргаһан түүхэтэ зохёолнуудые шудалха кружогто ябагшад өөһэд хоорондоо мүрысэхэһөө гаана, Куйбышевай нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организациин дэргэдэ байгуулагдаһан кружогто ябалсагшадые социалистическа мүрысөөндэ уриһан байгаа.

Мүнөө мүрысөөндэ орохолоо абаһан уялгануудайнгаа хэрэгээр дүүргэгдэжэ байһаниие шалгажа байнад. Шалгалта дээрэ үзэһэн темэсэ гүнзэгыгөөр шудалха тушаа онсо анхаралаа табинад.

Б. ЦОКТОЕВ.

СССР-эй Совнарком ба ВКП(б)-гэй ЦК-да

1945 ондо колхоз ба совхозуудаар малажалые хүгжүү[лхэ] гүрэнэй түсэб тухай

(Үргэлжэлэл. Эхиниинь «Б. М. Үнэнэй» апрелиин 10-най номерто).

10. Худөө ажалай малые гар ергаар хээлижэрүүлхэ пунктнуудта хэрэгтэй зэбсэг түхеэрэлгэнүүдые (баталагдаһан түсэбэй ёһоор) үйлэдбэрилжэ 1945 оной түрүүшын хахад сөб СССР-эй Наркомземдэ тушаан үгэхэ гэжэ СССР-эй Наркомстройматериал, НКрезинпром, НКвооружени, Наркомхимпром, РСФСР-эй Наркомпрос, СССР-эй Наркомпищепром, СССР-эй Наркомлегпромые уялгалха.

11. Колхоз болон совхозуудта эхэ малай һубайрха ябадалые усадхахын зорилгоор облисполком, крайисполком, республиканuудай совнаркомуудые, ВКП(б)-гэй обком, крайком ба союзна республиканuудай компартинуудай ЦК-нуудые нигэжэ уялгалха табёл:

А) бүхы колхоз болон совхозуудаар бии байһан ба хэрэгтэй болохо бүхэнүүдые бүридхэхэ ба колхоз болон совхозуудай, колхозник, худэлмэришэн ба албахаагшадай үмсэдэ байһан бүхы эмэ малые бухануудаар хангаха шухала хэмжээнүүдые абаха;

Б) колхоз болон совхозуудай ба колхозник, худэлмэришэн ба албахаагшадай үмсын малнуудта хүсэл хүрэхээр бухануудые 1945 ондо түлэжүүлэн үлдэхэ даалгабарие район бүхэндэ, район соо колхоз ба совхоз бүхэндэ һарын бэлзэр соо тогтоохо;

В) колхоз ба совхозуудта байгаа бухануудай шанарые 1945 оной апрелиин турша соо зоотехник, ветеринар ба газартаряалангай худэлмэрилэгшэдһөө бүридэһэн комиссяар шалгалта хэхэ, үүлтэр һайжаруулха зорилгоор тэдэнэрые зүбөөр хэрэглэхэ ба бүхы саг соо бухануудые тарган тобир байлгаха бодолготойгоор тэдэнине һайнаар эдеэлүүлхэ хэрэг эмхидхэхэ.

12. Совхозуудһаа үүлтэртэ томо малые худалдан абаха 1945 оной түсэб 22.629 толгой тоотойгоор тогтоохо.

13. Эбэртэ томо малые областьнууд хоорондо тээн абаашаха 1945 оной түсэб 14.535 толгой тоотойгоор тогтоохо.

14. Заготживконтороор дамжуулжа колхозуудай худалдаһан үүлтэртэ мал хадаа тэрэ мал худалдаһан колхозуудай малажалаа хүгжүүлхэ гүрэнэй түсэбэй дүүргэлтэ соо тоологдохо гэжэ тогтоохо.

15. СССР-эй Наркомземэй «Заготживконтородо» туһалбариин ажахынуудай тушааһан бүхы үүлтэртэ мал гүрэндэ мяха тушааха түсэбэй дүүргэлтэ соо оруулжа тоолохо, тиихэдэ «Заготживконтородо» СССР-эй НКВД-эйн ажахынуудай тушааһан үүлтэртэ малнуудай орондо амидын шэгнүүрэй килограмм килограммда мүргүүлжэ зохихо тооной ондоо мал үгэхэ гэжэ СССР-эй Наркоммясомолпромые уялгалха.

16. Колхозууд, совхозууд, туһалбариин ажахынууд, үмсын ажахынууд болон колхозник, худэлмэришэн ба албахаагшадай үмсын мэдэлдэ байһан малые үүлтэр үүлтэрөөрынь илгажа 1945 оной июнь—июлиин байдалаар СССР-эй Госпланай ЦСУ-тэй хамта бүридхэл хэхэ гэжэ СССР-эй Наркомзем, СССР-эй Наркомсовхоз, СССР-эй Наркоммясомолпром, СССР-эй Наркомпищепром, Наркомвнешторг болон туһалбариин ажахытай байдаг бүхы ажаүйлэдбэриин наркомадуудые уялгалха.

17. Малай тоо толгойн саашадаа үдэхэ ба ашаг үгэлгыень дээшэлүүлхэ эрилтэнүүдтэ тааруулан шухала байранuудаар колхоз болон совхоз бүхэнэй нииты малые 1945 ондо хангаха хэрэгые бүхы колхоз, совхоз, нютагай советскэ ба газартаряалангай органуудай урда зорилго болгон табиха.

Колхоз болон совхоз бүхэн малажалай барилганuудаар хэр зэргэ хангагдаагы байһаниие хоёр һарын болзор соо шалгажа үзөөд, эдэ барилгануудай ямар зэргэ байһан тухай ба малажалай бии бүхы байрануудые үргэлдхэхэ болон түсхайта заһабари хэхэ шухала байһаниие колхоз болон совхозуудта заажа үгэһэн актнуудые зэхёохо гэжэ облисполком, крайисполком, республиканuудай совнаркомуудые, ВКП(б)-гэй обком, крайком ба союзна республиканuудай компартинуудай ЦК-нуудые уялгалха.

18. Зунай үедэ малай бэлшээридэ байха сагта колхоз ба совхозуудай малай үбэлжэлгэдэ байрыень бэлэдхэхэ, энээндэ шухала хэрэгтэй ремонтно бригаданuудые таһалжа малай байрануудые заһабарилха ба дулаалха ябадалые эртэ хүйтэртэй районуудта октябриин 1-һээ ойротуулангүйгөөр ба бусад районуудта октябриин 15-һаа ойротуулангүйгөөр гүйсэд дүүргэхэ гэжэ облисполком, крайисполком, республиканuудай совнаркомуудые, ВКП(б)-гэй обком крайком ба союзна республиканuудай компартинуудай ЦК-нуудые уялгалха.

III. Хони ямаа үсхэбэрилхэ талаар

1. Колхозуудта хони ямаадай тоо толгойе 11 процентээр олошоруулхые хараалжа, 1945 ондо хони үсхэбэрилхэ түсэб баталха.

2. СССР-эй Наркомсовхозуудаар хони ямаанай тоо толгойе 17 процентээр олошоруулха, Наркомпищепромой совхозуудаар —14 процент, Наркомвнешторгын совхозуудаар—7 процент, Наркоммясомолпромой совхозуудаар—23 процент ба ажаүйлэдбэриин наркомадуудай туһалбариин ажахынуудаар 23 процентээр олошоруулхые хараалжа 1945 ондо хони үсхэбэрилхэ түсэб баталха.

3. Колхозуудта 1945 ондо хони адуулха түсэб область, хизаар ба республиканuудаар баталха.

4. Колхоз ба колхозникуудай хони болон ямаадые искусственнэ аргаар ороондо оруулха түсэб 1945 ондо 5.610 мянган толгой тоотойгоор тогтоохо.

5. Наркомсовхозуудай ба Наркомвнешторгын совхозуудһаа үүлтэртэ хони ба ямаадые 1945 ондо худалдаха түсэбые 36.710 толгойгоор тогтоохо.

6. Областьнууд хоорондо зөөбэрилжэ колхозуудта худалдагдаха үүлтэртэ хони ба ямаадай түсэбые 1945 ондо 29.050 толгойн тоогоор баталха.

7. Нарин нооһотой ба шэрүүн нооһотой, каракульска болон романовска хонидтой колхозуудта 1945 ондо метис ба сэбэр үүлтэрэй хонидые үсхэбэрилхэ түсэб баталха.

8. Хонидой хамуу ба ушан хорхой үбшэнүүдые бүримүһэн усадхахын түлөө үбшэн ба хамуун үбшэнтэй гэжэ һэжэглэһэн хони бүхэниие хамууһаа сэбэрлэн шунгуулха, угаагдаһан хонидые халдабаригүй бэлшээреэр, дезинфекцилэгдэһэн хото байраар ба хэрэгсэлнүүдөөр хангаха, мүн тэрэшэлэн бэлшэхэ газарыень һэлгэжэ ушан хорхой үбшэндэ дайрагдаһан хонидой эмшэлгэ хэхыень облисполкомууд, крайисполкомууд болон республиканuудай совнаркомуудые уялгалха.

9. Хонин ба ямаанай ажалай Бүхэсоюзна научно-шэнжэлэлгын институдэй, малажалай Казахска институдэй болон малажалай Сибирскэ институ[...] ралсалай нэгэ [...] гоор, түс бүрид[...] һурахаар бони[...] гуули 1945 он[...] СССР-эй Парко[...] хэ. Бонитернуу[...] дээдэ һургуули[...] ажалай худэлм[...] хүнүүдые абаха[...] һургуулида һура[...] дэлмэрилжэ ба[...] абадаг салинг[...] һара бүхэндэ [...] хэмжээтэй сти[...]

IV. Гахайн ажал тушаа

1. Колхозуудта гахай үсхэбэрилхэ 1945 оной түсэб гахайн тоо толгойе 37 процент дээшэлүүлхээр хараалжа баталха.

2. Совхозуудта гахай үсхэбэрилхэ 1945 оной түсэбые Наркомсовхозуудаар 76 процент, Наркоммясомолпромой совхозуудаар 111 процент, Наркомпищепромой совхозуудаар 35 процент, Наркомвнешторгын совхозуудаар 7 процент болон ажаүйлэдбэриин Наркомадуудай туһалбариин ажахыгаар 19 процент, гахайн тоо толгойе дээшэлүүлхээр хараалжа баталха.

3. Колхозуудта гахайн норшоонхонуудые үсхэбэрилхэ 1945 оной түсэбые область, хизаар болон республиканuудаар тогтоохо.

4. Гахайн мяхаида тооложо ба бусад малай мяханай түлөө гүрэндөө тушаахын тула колхозуудта гахай шахаха 1945 оной түсэбые область, хизаар болон республиканuудаар тогтоохо.

5. Колхозуудта түсэб үгэхэдөө 1-дэхи ба 2-дохи хахад жэлнүүдтэ түс бүридэнь шахаһан гахай абахаар даалгабари тогтоохые облисполком, крайисполком, республикын совнаркомууд, ВКП(б)-гэй обком, крайкомууд болон союзна республиканuудай компартиин ЦК-нуудые уялгалха.

6. Гахай үсхэбэрилхэ фермэнүүдые һэргээн бодхоохын ба хэрэглэгдэхэ тооной гахайгүй аад, элеэ хоолой зүйлнүүдээр элбэг байһан бусад колхозуудта гахайн шахалга эмхидхэхын түлөө мяха тушааха уялганууд болон гахай үсхэбэрилхэ даалгабаринуудаа дүүргэдэг колхозуудһаа залуу гахайнуудые СССР-эй Наркомземэй Заготживконтороор дамжуулан худалдан абахыень облисполком, крайисполком, республиканuудай совнаркомуудта зүбшөөрхэ.

7. «Заготскотой» базада ороһон аад, үсхэбэрилгэдэ хэрэглэгдэмээр гахайнуудые гахайн товарна фермэнүүдые болон гахай тэжээхэ гэһэн колхозуудтай бусад түрэлэй малаар тогтоогдоһон эквивалентын ёһоор һэлгэжэ андалдаа хэлгэхыень СССР-эй Наркоммясомолпромые уялгалха.

8. Ажаүйлэдбэриин городуудай пригородно зонодо ороһон ба мүн тэрэшэлэн архи нэрэдэг ба крахмало-паточна заводуудые хартаабхаар хангадаг районуудһаа бэшэ тээхи колхозуудһаа гахайн амидын шэгнүүрэй 1 килограммда 28 килограмм хартаабха тэнсүүлжэ гүрэндэ хартаабха тушаалгын оронцо шахамал гахай абахыень Наркомзагта зүбшөөрхэ.

9. Колхозно малажалые хүгжөөхын түлөө социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдые гаргахадаа область, хизаар ба республиканuуд гахайн ажал хүгжөөхэ түсэб али тухай дүүргэһэнинь, колхозууд гахай шахаха ба гахайн мяха уялгата ёһоор тушааха даалгабаринуудые али тухай дүүргэһэниень хаража үзэхые СССР-эй Наркомземые уялгалха.

10. Гахайн мяха тушааха тухай мүнөөнэй эквивалентые һэлгэхыень Наркомзагые уялгалжа, мяха тушааха уялгануудаа дүүргэхэдээ—уялганууд соо дурсагдаһан амидын шэгнүүрэй нэгэ килограммда шахаһан гахайнуудай амидын шэгнүүрэй 600 грамм, дунда зэ[...] бэкон гахайнууд[...] нүүрэй 650 грам[...] һаа дээшэ амид[...] мяхалиг гахайнуу[...] 50-һаа 75 ки[...] амидын шэгнүүр[...] грамм, 30-һаа [...] хүртэр амидын [...] хайнуудые туш[...] граммай түлөө [...] жо колхозууд[...] ха гэжэ тогтоох[...]

11. Ехэ ашаг [...] хайнуудые аба[...] лада томо гахай[...] баримталжа үү[...] гахайнуудые үс[...] колхозуудта дур[...]

12. 1945 он[...] үүлтэртэ гахай[...] ба 9.160 толгой [...] нуудые область [...] бэрилхэ тухай т[...]

13. Мал тэж[...] талаар совхозууд[...] эрхим дэбжэлт[...] харуулхын тула[...] лай выставка 19[...] Московско, Пой[...] дарска ба Новос[...] комбинадуудай [...] хыень СССР-эй [...] пром, СССР-эй [...] СССР-эй Нарко[...] галха.

Эрхим экспона[...] колхозууд ба сов[...] нахын тулада [...] земэй сметээр 2 [...] риг, СССР-эй [...] СССР-эй Нарк[...] сметээр—1—1 [...] ба СССР-эй Нар[...] сметээр—500 [...] 1945 ондо табих[...]

V. Шубуун ажал, туулайн ажал ба ангай ажал тушаа

1. Колхозуудай шубуун ажалай гүрэнэй 1945 оной түсэбые область, хизаар ба республиканuудаар баталха.

2. Шубуу үсхэхэ түсэбые дүүргэхэ ба шубуу тэжээхэ зорилгоор шубуун ажалай инкубаторна станцинуудһаа 39.006 мянган толгой, тэрэнэй тоодо колхозуудта зорюулжа 32.385 мянган толгой тахяанай ангаахайнуудые худалдаха ябадал хангахыень облисполкомууд, крайисполкомууд, республиканuудай совнаркомууд, ВКП(б)-гэй обкомууд, крайкомууд ба союзна республиканuудай компартинуудай ЦК-нуудые уялгалха.

3. Ороохото культуранuудай таригатай байһан бүхы колхозуудта ойрын 1—2 жэлэй турша соо шубуун ажалай фермэнүүдые эмхидхэхэ, тогтоһон үһатай колхозуудта үһанай шубуунай фермэ эмхидхэхэ ябадал хангахыень облисполкомууд, крайисполкомууд, республиканuудай совнаркомууд, ВКП(б)-гэй обкомууд, крайкомууд ба союзна республиканuудай компартинуудай ЦК-нуудые уялгалха.

4. Шубуунай ажалай инкубаторна станцинуудые үүлтэртэ үндэгэнүүдээр хангахын тулада шубуун ажалай инкубаторна станцинуудта ойрэ дүтэ һууһан колхозууд ба сов[...] тэртэ шубуун аж[...] дые эмхидхэхые[...] муд, крайисполко[...] ликануудай [...] уялгалха. Үүлтэр[...] нүүд хадаа инкуб[...] лада тахяан ажа[...] на станцинуудта [...] гэвүүлээ тахяан[...] байха үедэ туша[...]

5. Залуу тах[...] хын тулада шуб[...] инкубаторна ст[...] шаагдаха үндэгэн[...] хозуудай уялгата [...] тушааһанай түлөө [...]

(Үргэлжэлэлынь 3-[...])

СССР-эй Совнарком ба ВКП(б)-гэй ЦК-да

1945 ондо колхоз ба совхозуудаар малажалые хүгжүүлхэ гүрэнэй түсэб тухай

...хээд. Эхиниинь 2-дохи нюурта).

...дохо байна гэбэл: та-...оёр үндэгэн уялга соо ...ан гурбан үндэгэндэ, ...й ба индюшиный—нэгэ ...рбанда, галуунай—нэ-...н 5-да тоологдожо, ...ёоор тушаалгын та-...зуудай үгэдэг үндэгэ-...ор түлэгдэхэ байна.

...ю үндэгэ уялгата ёhoop ...а саада тээ шубуун ...кубаторна станцинууд-...ууд ба колхознигуудай ...шаахадань тэрэнние ...тоггоогдоhон сэнтэй ...жалай бусад продукт-...лөө тооложо абахыень ...та зубшөөрхэ.

...гэ дараха түсэбые ...тулада шубуун ажа-...баторна бухы станци-... 1945 оной турша соо ...бодхоожо ажаллуул-...исполкомуул, крайис-...ба республикануудай ...уудые уялгалха.

...ун ажалай ферматэй ...хы колхозуудта хэрэг-...о хэмжээгээрынь шу-...жээлнүүдые хаhа саг ...дхэхэ ябадал ханга-...ороhoто тэжээлнүүдые ...ба шубуунай ашаг ...дээшэлүүлхын зо-...ргасын узуур дээрэ, ...адуудта, техническэ ...уулай плантацинуу-...ай адуулгые үргэнөөр ...ба мүн тэрэшэлэн ...үүд ба садуудай хо-...болохо элдэб янзын ...тай тэмсэхын тулада ...индейкэнүүдые хэ-... облисполкомуул, ...комуул, республика-...совнаркомуул, ВКП(б)-...нууд, крайкомууд ба ...республиканудай ком-...й ЦК-нуудые уялгал-...

... ондо колхозуудта ...хэбэрилхэ гүрэнэй тү-...ь, хизаар ба республ-...р баталха.

Урдань туулай үсхэбэрилдэг байhан колхозууд хадаа туулайн байрануудые ба hургагдаhан туулайшадые хэрэглэжэ, 1945 он соо туулай үсхэбэрилхэ фермэнүүдээ hэргээн бодхоохо ёhотой.

10. Колхозно туулайн ажалай үндэhэ hуури дээрэ 1945 он соо туулай үсхэбэрилхэ 5 госплемрассаднигуудые, тэрэнэй тоодо Московско областьдо фландр ба сатаан великан гэжэ үүлтэрэй туулайнуудые үсхэбэрилхэ талаар, Кировскэ областьдо—ангорско (хөөбөритэй) үүлтэрэй, Сталинградска областьдо—шиншиллын үүлтэрэй, Молотовско областьдо—шиншиллын ба венскэ сэнхир үнгын үүлтэрнүүдэй ба Алтайска хизаарта—венскэ сэнхир үнгын үүлтэрэй туулайнуудые үсхэбэрилхэ госплемрассадник эмхидхэхыень СССР-эй Наркомзем ба дурсагдаhан облисполкомууд ба крайисполкомуудые уялгалха.

11. Колхознигуудай үмсэдөө туулай үсхэбэрилхэ ажал хүгжөөхын зорилгоор колхозуудай туулай үсхэбэрилхэ түсэбөө үлүүлhэнэйнь тоогоор колхознигуудта худалдаха гү, али олоhон ажалта үдэртэнь колхознигуудта туулай үгэхыень hайшааха.

12. Колхозуудаар туулай үсхэбэрилхэ фермэнүүдые эмхидхэхэ болон колхознигууд, хүдэлмэришэд болон албахаагшадай туулайтай болохын тулада 1945 ондо СССР-эй Наркомземдэ 50.000 туулай өөрынгөө совхозуудhаа худалдуулхыень Наркомвнешторгые уялгалха.

13. Туулай үсхэбэрилдэг колхознигуудые материалаар урмашуулха ябадал дээшэлүүлхын зорилгоор 1945 онhoo эхилжэ туулайн фермэ дээрэ хүдэлмэрилжэ байгаа колхознигуудай ажалта үдэрhөөнь гадуур туулай бүхэнhөө 10 зулзага абажа дурбэн hapahaa дээшэ хүгжөөгөөд байхадань 50 процент хүртэрынь үгэхыень колхозуудта зууршалха.

VI. Тэжэ лэй та аар

... ондо колхозуудай ...ын тонпо будуун тэ-...уулха түсэб тогтоохо.

...полком, крайисполком, ...н совнарком ВКП(б)-...крайком болон союз-...иканууудай компарти-...Ц-нуудые нигэжэ уял-...ал:

...озууд, МТС-үүд болон ...ар үбhэ хуряалгын ...дай заhабарилгые үб-...ын эхилхэhээ hapa ...оётүүлэнгүй дүүргэхэ ...хэхэ;

...ай союзна ажаүйлэд-...и өлзобөрилгын коопе-... предприятинуудаар ...ын машинануудта хэ-... шухала тооной за-...сть үйлэдбэрилхэ үб-...н хэрэгсэлнүүд боло-...шэ, алха, булюу бэ-...бадал эмхидхэхэ;

...н, совхоз, МТС, трак-...нажалай бригада бу-...хуряалгын хүдэлмэ-рини түсэб саг соонь зохёожо, туhалбарини предприяти болон hалбаринуудай доторхи ажалда хүдэлмэрилжэ байгаа хүдэлмэрилэгшэдые үбhэхуряалгын хүдэлмэридэ али болохоор олоор хабаадуулхын тула сүлөөлэн, колхоз совхозуудай бүхы хүдэлмэришэ хүсэ, хуряалгын машина зэмсэг болон жудхэхэ хүсэ, тэрэшэлэн шухала тооной тракторнуудые дүүрэн хэрэглэхэ ябадал энэ түсэб соо хараалха.

3. Эрхим шанартай тэжээл бэлэдхэхын зорилгоор үбhэ сабшаха хүдэлмэри эртын болзорнуудта—бобово ногоо болон олон сидоо ногоонуудай сэсэглэхынь урда тээ, хяаг үбhэнэй сэсэглэхэ үедэнь хуряажа, хуряалгын бүхы хүдэлмэриие колосто таряа хуряаха хүртэр, үбhэ hурилэлгэтэйгээр дүүргэхыень облисполком, крайисполком, республикын Совнарком, ВКП(б)-гэй обком, крайком болон союзна республиканудай компартиин ЦК-нуудые уялгалха.

4. Үбhэхуряалгые саг болзор соонь дүүргэхын тулада колхознигуудые урмашуулхын зорилгоор үбhэхуряалга дээрэ хүдэлмэрилжэ байгшадта ажалта үдэрэйнь түлөөhэнhөө гадуур хуряаhан болон hурилhэн үбhэнэйнь арбадахи хубиие нэмэлтэ болгожо үгэхыень колхозуудта hайшааха. Үбhэхуряаhанайнь түлөө колхознигуудта үбhэ үгэхэдөө тарянажалай бригадын бригадирнуудай шэгнэлгээр гү, али hурини хэмжүүрээр хэмжэжэ үгэхэ хэрэгтэй. Бригада гү, али звеногой колхознигуудта үбhэ хубаарилха ябадал үбhэхуряалга дээрэ олоhон ажалта үдэрэйнь тоогоор үнгэргэхэ байна. Үбhэхуряалтын түлөө колхознигуудай абаха үбhэн үбhөхуряалгын дүүрэhэн хойно, тиихэлээ сентябриин 1-hээ хожом бэшэ колхозой правленеэр үгтэхэ байна.

5. Морин сенокосилкануудаар үнлэр бүтээсэ түйлаhан түрүү зэргын үбhэ сабшагшадые урмашуулхын түлөө таряахуряалга хүртэрхи үе соо 40 гектарhaa үлүү хуряаhанайнь түлөө сабшалантай гектар бүхэнэй 20 килограмм үбhэ үгэхыень колхозуудта дурадхаха.

6. Колхозууд болон совхозуудай тэжээлэй базые үндэhөөрынь hайжаруулхын зорилгоор 1945 ондо, түрүүшын ээлжээндэ гүрэнэй үүлтэртэ рассаднигуудтай колхозуудаар, тэрэшэлэн байгаалиин тэжээлэй зүйлнүүдээр хангагдадаггүй, малажал үсхэбэрилдэг томо колхоз совхозуудаар тэжээлэй зүб севооборот ябуулха хүдэлмэри эрхилжэ ногоо тариха хүдэлмэри үнгэргэхыень СССР-эй Наркомзем, СССР-эй Наркомсовхоз, СССР-эй Наркомпищепром, Облисполком, Крайисполком, республикын Совнарком, ВКП(б)-гэй обком, крайком болон союзна республикануудай компартиин ЦК-нуудые уялгалха.

7. Адуу малые нэмэтэ тэжээлээр хангаха зорилгоор 1945 ондо малажалай бригаданудай хүдэлмэрилэгшэдэй хүсөөр газараа элдүүрилжэ нэгэ колхоздо 3—5 га хэмжээтэй фермэ шадарай участогуудта харгаабха, корнеплод, бахчево болон бусад тэжээлэй культурануудые тариха ябадал хангахые облисполком, крайисполком, республикын совнарком, ВКП(б)-гэй обком, крайком болон союзна республикануудай компартиин ЦК-нуудые уялгалха. Малажалай бригадын хүдэлмэрилэгшэдэй ажалта үдэрнүүдhээнь гадна, харгаабха, корнеплод болон бахчева культурануудые элдүүрилhэнэйнь түлөө түсэбhөө үлүүлэн хуряаhан ургасынь гурбанай нэгэ хубиие үгэхэ.

Фермэ шадарай участогуудhаа хуряагдаhан харгаабха болон тэжээлэй культурануудай бүхы ургаса имагтал малай эдеэлүүлгэдэ орохо гэжэ байгуулха.

8. Гахайнуудта эдюулхын түлөө бобово, ногоон кукуруза, наран сэсэг, ногоон ботвоор хэhэн эрхим шанартай силос 5 центнерhээ бага бэшэ хэмжээтэйгээр тэрэшэлэн эртэ сабшагдаhан бобово ногооной үбhэнөй талха 3—5 центнер нэгэ гахайн зулзагануудаараа өдихөөр хараалжа эмхидхэхыень облисполком, крайисполком, республикын Совнаркомуудые уялгалха.

Гүрэндэ таряа тушаалга болон хүдэлмэриин түлөө натуротүлбэрин таряа тушаажа дүүргэhэнэй болон хүрэнгын фонд хааhанайнгаа hүүлээр 1944—45 онуудай ургасаhаа колхозуудаар тэжээлэй таряа таhалха ябадал хангаха хэрэгтэй.

9. Силос дарахадаа зэрлиг ногоонуудые, хэрбээ үбhэ хуряахада таарамжагүй сагай уларилтай байгаа хадань сабшалангай үбhэ үргэнөөр хэрэглэхыень колхозуудта дурадхаха. Силос дараха түсэб хадаа ороhoто талха хуряатар гол түлэб дүүргэгдэhэн байха ёhотой гэжэ тогтоохо.

Тэжээл силосовалха ажалда хабаадалсаhан колхознигуудые урмашуулхын тулада ажалта үдэр юрэнхы ёhoop түлэхын саада тээ силосой яма, траншей, башнинуудые даража дүүргэhэнэй hүүлээр силос дарахадаа олоhон ажалта үдэр бүхэнэй түлөө 10—10 килограмм үбhэ үгэхыень колхозуудта дурадхаха.

10. 1945 оной майн 15 хүртэр, харин Сибириин ба Уралай районуудта 1945 оной июниин 1 хүртэр силосно барилгануудай (башня, траншей ба яма) али тухай байдалда байhыень шалгажа үзөөд, тэдэнэй заhабарилга эмхидхэхыень, мүн тэрэшэлэн тэжээл силосовалха гүрэнэй түсэбые дүүргэхэдэ хэрэгтэй, болохо хэмжээгээрынь силосой шэнэ түхеэрэлгэнүүдые барихыень облисполкомууд, крайисполкомууд, республикануудай совнаркомуудые уялгалха.

11. Бэлшээриин газарые hайнаар хэрэглэхэ ба малажалай продукциие хурган сэнтэйгээр абаха хэрэгтэ адуу малые бэлшээри hайнтай газарта бариха ябадал арадай ажахын ехэ удхашанартай байhыень хараадаа абажа, саашадаа улам олон адуу мал урилжа бэлшээхэ ябадал хангахыень Казахска, Узбекскэ, Туркменскэ, Киргизскэ, Азербайджанска, Армянска, Грузинска союзна республикануудай совнаркомууд ба компартинуудай ЦК-нуудые, Дагестанска ба Хойто Осетинска АССР-нүүдэй совнаркомууд ба ВКП(б)-гэй обкомуудые, Астраханска, Грозненскэ областьнуудай облисполкомууд ба ВКП(б)-гэй обкомуудые, Ставропольско крайисполком ба ВКП(б)-гэй крайкомые уялгалха, тэрэнэй тулада:

А) 1945 оной майн 1 хүртэр 1945—1946 онуудта малай үбэлжэхэ газарнуудай түсэб колхоз ба совхоз бүридэ зохёохо, үбэлэй сагта адуу малай урилжа бэлшэхэ газарнуудые hунгажа олохо, үбэлэй бэлшээри хахэ гү, али тэрээндэ дутэхэн газарта үбhэнэй страховой запасуудые бэлэдхэхын тулада сабшалангай участогуудые колхоз ба совхоз бүхэндэ илгажа үгэхэ;

Б) сабшалангай участогууд, үбэлэй бэлшээриин газар дээрэ хабарай, зунай ба намарай сагта адуу мал бэлшээхэ ябадалые гүримшалан хорижо, тэрэ участогуудые малай түйбэхэ ябадалhaa хамгаалха.

В) үбэлэй сагта адуу малаа урилжа бэлшээлэг колхоз ба совхоздо үбhэ хуряалгын эхилтэр тэжөөл бэлдэхэ тусхай бригаданудые эмхидхэжэ, тэдэниие үбhэ хуряалгын зэмсэг хэрэгсэлнүүдээр ба хэрэгтэй хэмжээгээрынь хүдэлмэрилхэ хүнүүдээр хангаха.

12. Урилhан газарта бэлшэхэ адуу малаа уhалууриин газарнуудаар 1945 ондо хангажа, тэрэнэй тулада бии байhан бүхы худагуудые hэргээн бодхоохо ба заhабарилхыень, шэнэ худагууд ба уhа халагалха газарнуудые барихыень, мүн тэрэшэлэн адуу малай байра барилгануудые ба үбэлэй бэлшээри дээрэ хүдэлжэ байhан колхознигууд ба совхозуудай хүдэлмэришэдэй гэр байрануудые хэрэгтэй ... бэлэдхэхыень ... ба совхозуудые уялгалха.

13. Эбэртэ бодо мала 7—8 центнерhээ доошо бэшэ, ... бүхэндэ 12 центнер ба 1 хонидо 1 центнер хэмжээтэйгээр хараалжа үбэлэй бэлшээриин бүдүүн тэжээлнүүдэй страховой запасуудые 1945 он соо бэлэдхэхыень адуу малаа урилжа бэлшээлэг областьнууд, хизаар ба республикануудай советскэ партийна ба газартаряаланай органуудые уялгалха.

Тэжээлэй страховой запасуудые адуу малай үбэлэй сагта бэлшэхэ газарнуудта, мүн тэрэшэлэн үбэлжэхэ газартаа малай ошохо харгы дээрэ байгуулжа, тэрэ тэжээлэй страховой запасуудай нарин нягта хамгаалгые хангаха.

14. Адуу мал бэлшээхэ газар дээрэ колхознигуудай ба совхозуудай хүдэлмэришэдэй культурно-бытовой ... эмхидхэхыень облисполкомууд, крайисполкомууд ба республикануудай совнаркомуудые уялгалха.

VII. Колхознигуудай малтай болоходонь туhалха тухай

1. Контрактациин түсэбэй дүүргэлтэдэ тооложо, тэрэ түсэбhөө гадуур ба мүн тэрэшэлэн, малажалые хүгжөөхэ түсэбые ба гүрэндэ мяха тушааха түсэбые дүүргэhэнэй hүүлээр фермэнүүдhээ ажалта үдэртэ үгэхэ залуу малнуудай тоондо колхознигуудhaa тугал, гахай, хони худалдажа абаха хэрэгтэнь малгүй байhан колхознигуудта, нэн түрүүндэ Улаан Армиин сэрэгшэдэй бүлэнэртэ ба Эхэ ... Хамгаалгын дайнай инвалидуудта гүрэнэй ба олониитын туhалалжа эмхидхэхэ талаар ажал хүдэлмэри шангалхыень облисполкомууд, крайисполкомууд ба республиканудай совнаркомуудые, ВКП(б)-гэй обкомууд, крайкомууд ба союзна республикануудай компартинуудай ЦК-нуудые уялгалха.

Колхозно малажалай фермэнүүдтэ залуу малнуудые

(Үргэлжэлэлынь 4-дэхи нюурта).

СССР-эй Совнарком ба ВКП(б)-гэй ЦК-да

1945 ондо колхоз ба совхозуудаар малажалые хүгжүүлхэ гүрэнэй түсэб тухай

(Үргэлжэлэл. Эхинииinь 3-дахи нюурта).

худалдажа абаһан дээрэ тооложо, ондоо колхозинигуудта худалдахын тулада колхозинигуудһаа залуу мал хамтын сүгжаланай шиидхэбэриин ёһоор худалдажа абахыень колхозуудта зүбшөөрхэ.

2. Колхозинигууд, хүдэлмэришэд, албахаагшадай өөһэдтөө хабаатай малдаа бүдүүн ба шэмэтэ үбһэ тэжээл хангаха ябадалдань алиболохо туһаламжа узүүлые нютагуудтахи советскэ органуудые болон колхозуудай правлениинуудые уялгалха.

Гүрэнэй тушаалгануудые дүүргэхэдэ, хамтын малые үбһэ тэжээлээр хүсэд хангахада ба страховой запасуудые байгуулхада хэрэгтэй болохо үбһэ суглуулһанай һүүлээр сабшалантай үлдэһэн газарые колхозинигуудай сабшажа абахаар үгэхыень колхозуудай правлениинуудтэ зүбшөөрхэ, колхозуудай правлениинуудэй зууршалгын ёһоор гослесфондын ба госземфондын хэрэглэгдээгүй орхигдоһон участогуудые колхозинигуудай сабшажа абахадань, райисполкомуудта зүбшөөрхэ.

3. Колхозинигуудай үмсын бүхы эхэ малнуудые ороондо оруулхын тулада буха, хуса, азарга гахай ба хүдөө ажалай малнуудай бусад эрэ малнуудые малажалай фермэнүүд дээрэ хүсэд хэрэгтэй болохо хэмжээгээр байлгахын тулада хэмжээнүүдые абахыень облисполкомууд, крайисполкомууд ба республиканудай совнаркомуудые уялгалха.

* * *

1. Үхэр малай үбэлжэлгые амжалтатайгаар үнгэргэхэ ябадал хадаа адуу малай тоо толгойе саашадань олошоруулха ба 1945 ондо малажалые хүгжөөхэ түсэбые дүүргэхэ хэрэгтэ шиидхэхы удхашанартай байһыень харадаа абажа, малай үбэлжэлгын ябасые, үбэлжэлгын дүүрэтэр үбһэ тэжээлээр фермэнүүдэй хэды шэнээн хангагдаһан байһаниие, нарай малые колхозууд ба совхозуудай ургажа абаха бэлэдхэлые бүхы районуудта, районууд соо бүхы колхозууд ба совхозуудаар дары сагтаа шалгажа, эдирүүлэгдэһэн дүүуу дуддануудые усадхаха талаар шухала хэмжээнүүдые абахыень облисполкомууд, крайисполкомууд, республиканудай совнаркомуудые, ВКП(б)-гэй обкомууд, крайкомууд ба союзна республиканудай компартинуудай ЦК-нуудые уялгалха.

2. Энэ тогтоолой дүүргэлтые саг үргэлжэ шалгажа, районуудай малажалай байдалые ВКП(б)-гэй обкомой, крайкомой ба союзна республиканудай компартинуудай ЦК-гэй бюро дээрэ, облисполкомуудта, крайисполкомуудта ба союзна республиканудай совнаркомуудта, районуудта—колхозууд ба совхозуудай малажалай байдалые—партиин райкомой бюро дээрэ ба райисполкомуудта һарадаа нэгэ удаа хаража үзэхыень ба адуу малай тоо толгой олошоруулха ба ашаг үгэлгыень дээшэлүүлхэ түсэбүүдые дүүргэхэ тухай хэмжээнүүдые абахыень облисполкомууд, крайисполкомууд, республиканудай совнаркомууд, ВКП(б)-гэй обкомууд, крайкомууд ба союзна республиканудай компартинуудай ЦК-нуудые уялгалха.

Трактористнуудай бүхэсоюзна мүрысөөнэй түрүүшүүл

ВЛКСМ-эй Центральна Комитет ба СССР-эй Наркомзем болбол залуушуулай тракторна бригада болон эдир залуу трактористнуудай 1944 оной Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдые хаража үзэбэ.

Бурят-Монголой Саянтын МТС-һээ нүхэр Дымбрылов ба Кыренскэ МТС-һээ нүхэр Маланов гэгшэд ВЛКСМ-эй ЦК-гэй Хүндэлэлэй грамота, мүн үнэтэ бэлэгүүдээр шагнагдабад.

Нүхэд Дымбрылов ба Маланов, тэрэшэлэн Хонхолойн МТС-һээ нүхэр Федорова, Саянтын МТС-һээ нүхэд Пугачев ба Базаров, Кыренскэ МТС-һээ нүхэр Метляев болон бусад «МТС-эй тракторна бригадын эрхим һайн бригадир» гэһэн СССР-эй Наркомземэй значёгуудаар шагнагдаһан байна.

Саянтын МТС-һээ нүхэр Бямбаев, Хонхолойн МТС-һээ нүхэр Цыбикова, Ново-Брянска МТС-һээ нүхэд Тюрина, Шитина, ба Балаганская, Кабанскын МТС-һээ нүхэр Быков, Ехэ-Кударын МТС-һээ нүхэр Доржиев, Үшөөтэйн МТС-һээ нүхэр Улзытуева гэгшэд «МТС-эй эрхим һайн тракторист» гэһэн СССР-эй Наркомземэй значёгуудые абаба.

Комсомолой Иволгын айком болбол залуушуулай тракторна бригада болон эдир залуу трактористнуудай социалистическэ мүрысөөниие һайнаар эмхидхэһэн дэйнгээ тулөө ВЛКСМ-эй ЦК-гэй грамота болон 3.000 түхэриг мүнгөөр шагнагдаба.

1944 ондо хүдөө ажалай хүдэлмэринүүдые үнгэргэлгэдэ комсомолецуудые эдэбхитэйгээр хабаадуулжа шадаһан Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой комсомольскэ организаци ВЛКСМ-эй ЦК-гэй дамжуулагын Улаан туг үлээгдэбэ.

Советскэ Информбюроһоо

Апрелиин 9-эй оперативна мэдээн

3-дахи БЕЛОРУССКА фронтын сэрэгүүд үсэд шанга үйлсын байлдаанууды хэһэнэйнгээ һүүлдэ, немецкэ сэрэгүүдэй Кенигсбергскэ бүлэглэлгые бута нэрьен һалгааха ябадалаа дүүргэжэ, мүнөөдэр, апрелиин 9-дэ, Балтиин далай дээрэхи немецүүдэй хамгаалгын газарай стратегическэ шухала узел болохо **КЕНИГСБЕРГ** гэдэг Зүүн-Пруссиин хэрэм ба гол городые добтолон орожо эзэлэн абаба.

Нэгэ үдэрэй байлдаанда 20 час хүртэр тус фронтын сэрэгүүд 27.000 немецкэ солдат болон офицерые, мүн тэрэшэлэн олон тоото буу зэбсэг ба сэрэгэй элдэб зээри буляан абаа.

Хэрэмэй комендант инфантериин генерал Ляш ба тэрэнэй штаб түрүүтэй Кенигсбергскэ гарнизоной үлэгдэл мүнөөдэр, 21 час 30 минутада эсэргүүсэлтээ зогсоожо, буу зэбсэгээ хуряаба.

БРАТИСЛАВАҺАА зүүн-хойгуур ба хойгуур 2-дохи **УКРАИНСКА** фронтын сэрэгүүд добтолгоёо үргэлжэлүүлжэ, Чехословакиин газар дээрэ 40 гаран һуурин газарнуудые, тэдэнэй дунда **СОБЛАГОВ, БЕЦКОВ, СТАРОТУРА, СОБОТИШТЕ, ЯЛОПАШОВ, РАДИМОВ** гэдэг томо һуурин газарнуудые эзэлэн абаһан байна. **БРАТИСЛАВАҺАА** баруугаар тус фронтын сэрэгүүд Дунайн хойто эрьеэр **ВЕНЭДЭ** добтолжо, **ЦВЕРНДОРФ, ОБЕР ВАДЕН, ШЕНФЕЛЬД, ЛАСЗЕЕ ХАРИНГЗЕЕ, ФУКСЕНБИГЛЬ, ШТРАУДОРФ, ОРТ, МАНСДОРФ, ШЕНАУЙ** гэдэг һууриндые эзэлэн абаба. Апрелиин 8-ай бай... та тус фронтын сэрэгүүд дайсанай 2.0... солдат ба офицерые плендэ абаа.

3-дахи УКРАИНСКА фронтын сэрэгү... ДЭ үйлсын байлда нуудые үргэлжэлж... центрые эзэлхэ зуураа парламентын ... гые, городской ратуши, главна поли... раелени, центральна городской телегр... ральна европейскэ банка болон опёо... байшангуудые эзэлэн абаба. **ВЕНЭҺЭ**... тус фронтын сэрэгүүд **ВЕРНДОРФ** гэдэ... байлдаатайгаар эзэлбэ. Апрелиин 8-ай... даануудта тус фронтын сэрэгүүд ... 1.700 солдат болон офицерые плендэ... 25 самолёт, 191 танк ба самоходно ... 30 хуягта транспортёр, 245 полевой ... 50 миномёт, 106 пулемёт, 30 паров... вагон, сэрэгэй зээритэй 42 склад бу... һан байна.

Фронтын ондоо участогууд дээрэ ... хубилалтанууд болосгүй.

Апрелиин 8-да бүхы фронтнууд дээр... мецкэ танк болон самоходно ехэ бу... һэн ба үгы хэгдэһэн байна. Агаарта ... байлдаануудта ба зенитнэ артиллери... гаар дайсанай 42 самолёт унагаагдаба.

* * *

Улаантугта Балтийска Флодой авиаци дайсанай корабльнууд ба транспортнуудта сохилто хэбэ

Апрелиин 7 ба 8-ай туршада Улаантугта Балтийска флодой авиаци ПИЛЛАУ портдо ба Данцигска бухтда дайсанай корабльнууд болон транспортнуудта сохилто хэбэ. Энэ сохилтонуудай эсэстэ хамта дээрээ 36.000 тонно уһа түрихэ хэмжээтэй 9 немецкэ транспорт, 1 миноносец, һахюулай хоёр корабль, түргэн ябадаг хоёр баржа шэнгээгд... нуудай сэхэ тудалгаар 1 крейсер, 1 ... 1 тральщик, 6.000 ба 4.000 тонно... хэ хэмжээтэйнүүд дайсанай хоёр ... гэмтээгдэһэн байна.

Турецко-советскэ договорһоо арсаха тухай советскэ правительс... мэдүүлгэдэ турецкэ правительствын үгэһэн харюу

АНКАРА, апрелиин 8. (ТАСС). Анатолийска агентствын дамжуулһан хадаа, 1925 оной декабриин 17-ой турецко-советскэ договорһоо Советскэ Союзай арсаха хүсэлөө мэдүүлһэндэ харюу болгон турецкэ правительство болбол «1945 оной апрелиин 4-дэ гадаада хэрэгүүдэйнгээ министр Хасан Сака гэгшээр Турцидэхи советскэ элшэн сайд Виноградовта декларациин формоор барюулжа советскэ правительствын мэдэрэмжэдэ иимэ хүргэлтэ хэбэ гэбэл: Турецкэ правительство болбол Турци СССР хоёрые үнинһөө хойшо холбожо байһан үнэн хании барисаатай ба һайнаар хүршэ болон һууһан харилсаагаа дэмжэхэ ба бүхэжүүлхэ хододоо хүсэлэнтэй, турецкэ правительство болбол турецко-советскэ хании барисаанай хэрэгтэ горьтойхон туһаламжа үзүүлһэн 1925 оной декабриин 17-ой договорой ямар удхашанартай байһаниинь онсо тэмдэглэхэ хүсэлэнтэй, мүн турецкэ правительство болбол энэ договорһоо арсаха советскэ правительствын хүсэлые анхаралдаа хүлеэн абаба. Болзор... байһан договорые хоё... гоо мүнөөнэй ашаг тү... жэ зохилдоһон ба е... руулагдаха удхатай о... рэороо халан һэлгэхэ ... ветскэ правительствы... тай зохилдуулан тур... тельство болбол энэ ... турецкэ правительст... дурадхалнуудые бүхы ... харалтайгаар ба һайн ... тэйгөөр шудалан үзэх... байһанаа мэдэсэбэ».

Чехословакиин шэнэ правительство

БОШИЦЕ, (ТАСС). Апрелиин 4-дэ Чехословакиин республикын президент доктор Э. Бенеш болбол премьер-министр Я. Шрамек түрүүтэйгээр Чехословацка правительствын члэнүүдтэй уулзаба. Ян Шрамек хадаа тушаалһаа гараха тухай мэдүүлгэ тэрээндэ барюулба.

Мүн тэрэ үдэр президент Бенеш шэнэ правительство томилбо. Сүлөөлэгдэһэн газар дээрэхи нэгэдэхи Чехословацка правительствын премьер-министр Зденек Фирлингер гэгшэ болобо. Премьер-министрэй орлогшонор Иосиф Давид, Клемент Готвальд, Вилем Широкий, Ян. Шрамек ба Ян. Урсини гэгшэд болгогдонхой. Ян Масарик—гадаада хэрэгүүдэй министр генерал Людвик Свобода—арадай обороной министр, Вячеслав Носек—дотоодо хэрэгүүдэй министр, Губерт Рипка—гадаада худалдаа наймаанай министр, Вавро Шробар—финансуудай министр. Зденек Неедлы—һургуулинууд болон арадай гэгээрэлэй министр, Ярослав Странский—юстициин министр, Вячеслав Копецкий—информациин министр, Юлий Дюриш—газартаряаланай министр, Богумил Лаутман—ажаүйлэдбэриин министр, Иван Петеров—дотоодо худалдаа-наймаанай министр, генерал Антонин Гасал—замхарилсаанай мини... тишек Гала—почтын ... Иосиф Шолтес—ажа... ба социальна тэдхэм... стр, Адольф Прохазка—... хамгаалха министр, ... Майер—хангалтын ми... гогдон томилогдобод.

Апрелиин 5-да Чехо... шэнэ правительствын ... заседани болоо.

Чехословацка хэблэл... нэ правительствые нэ... һайшаана.

Харюусалгата ...
Ц. Г. ГАЛ...

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ, ул. Ленина 35. ТЕЛЕФОНЫ: ответ. редактора—23 АТС—180; зам. ответ. редактора—7-89; ответ: секретаря—3-23. отдела партийной жизни и промышленности—7-89; сельского хозяйства—6-03, писем и переводов—6-03 (2 зв:); об'явлений—2-62 (2 зв),

Н—00330. Типография Государственного газетного издательства при СНК БМАССР. Тираж 53...